

Patiënteninformatie

Algemene info voor hemodialysepatiënten

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding.....	5
Algemene informatie	5
Functie van de nier	5
Symptomen bij functieverlies van de nieren	5
Behandeling van chronische nierinsufficiëntie	6
Peritoneale dialyse.....	7
Hemodialyse	8
De toegangsweg	8
Verloop hemodialyse	9
Bezoek van de behandelende nefroloog tijdens dialyse	9
Privacy.....	9
Bezoek	10
Vakantie	10
Locatie.....	10
Medicatie.....	11
Onderzoeken	11
Sociale dienst.....	11
Diëtiste	12
Verenigingen.....	12
Tot slot	12
Wie contacteren bij vragen of problemen?	13
Persoonlijke notities/ vragen	14

Inleiding

Deze brochure biedt u de nodige informatie om u wegwijs te maken op de dialyseafdeling. We willen u hierin praktische inlichtingen geven en een overzicht van de voorzieningen. Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw arts of verpleegkundige.

Algemene informatie

De nieren zijn boonvormige organen en liggen aan weerszijde van de wervelkolom. Een normale nier van een volwassene weegt ongeveer 160 gram en is 12 cm lang.

Een nier bestaat uit verschillende weefsellagen en het nierbekken. De nier is een zeer bloedrijk orgaan.

Functie van de nier

- Uitscheiden van afvalstoffen
- Regeling van water- en zoutgehalte in het lichaam
- Regeling van de zuurtegraad in het lichaam
- Aanmaak van hormonen
- Regeling van kalkgehalte van de botten

Symptomen bij functieverlies van de nieren

Het verloop is afhankelijk van de aard van de nierziekte. Een nierziekte veroorzaakt vaak vele jaren helemaal geen klachten. De nierziekte wordt dan pas laat, meestal bij toeval, ontdekt. Patiënten met een ver gevorderde nierziekte kunnen één of meer van de volgende klachten in wisselende mate hebben.

- Moeheid
- Sufheid
- Hoofdpijn
- Braken
- Pijn in de onderrug
- Verminderde urineproductie

- Benauwdheid
- Oedeem
- Jeuk en/of krampen
- Snel optreden van bloeduitstorting
- Eventueel ontstaan van hoge bloeddruk

Deze symptomen zijn er doordat de nieren de afvalproducten en het vocht onvoldoende uitscheiden.

Bij een snelle achteruitgang van de nierfunctie zijn de symptomen meestal meer uitgesproken.

Behandeling van chronische nierinsufficiëntie

Wanneer de nieren langdurig onvoldoende goed werken, spreekt men van chronische nierinsufficiëntie. Iedereen kan chronische nierinsufficiëntie krijgen. De meest frequente oorzaken zijn echter:

- Diabetes
- Hoge bloeddruk
- Ontsteking van de urinewegen
- Blokkade van de urinewegen

Wanneer de nieren minder dan 15% functioneren is de nierinsufficiëntie ernstig en zal dit zonder behandeling tot een levensbedreigende toestand leiden. Op dat moment is er nood aan een behandeling die de functie van de nier overneemt. Er zijn twee mogelijkheden.

- Peritoneale dialyse of buikspoeling
- Hemodialyse of kunstnierbehandeling

In onderling overleg met u, uw nefroloog, uw familie en uw huisarts wordt een keuze gemaakt. Soms komt u door uw voorgeschiedenis of huidige ziekte toestand niet in aanmerking voor één van beide technieken. Dit zal uw nefroloog met u bespreken.

Sommige patiënten komen in aanmerking voor een niertransplantatie. Voor anderen is dit niet mogelijk om medische redenen. Voordat men op de transplantatielijst kan komen, zijn er verscheidene onderzoeken nodig. Een niertransplantatie verloopt niet gepland (tenzij bij levende donatie), maar gebeurt op het moment dat een “passende nier” ter beschikking komt. Dit betekent dat er in afwachting ook hemodialyse of peritoneale dialyse nodig is.

Peritoneale dialyse

Indien uw voorkeur uitgaat naar peritoneale dialyse kiest u eveneens voor een volwaardige, kwalitatief hoogstaande, verantwoorde en individueel aangepaste dialysebehandeling.

De behandeling gebeurt thuis en wordt door u zelf uitgevoerd. U neemt als patiënt uw dialyse in eigen handen waardoor u kan genieten van de vrijheid die deze behandeling u biedt. Uw nierfunctie vervangende therapie wordt op deze manier volledig geïntegreerd in uw dagelijks leven.

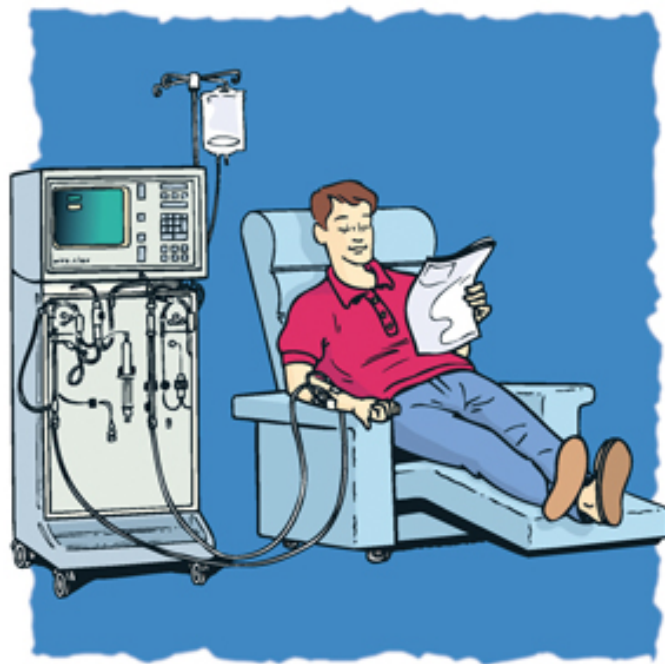
Opleiding speelt hierin een belangrijke rol. U wordt opgeleid en begeleid door een deskundig team van dialyseverpleegkundigen die u wegwijs maken in de wereld van PD.

Dit team werkt samen met uw nefroloog en blijft u, ook na opleiding, de nodige ondersteuning geven zodat u nooit alleen staat in uw thuisbehandeling.

Wenst u meer informatie rond Peritoneale Dialyse dan kan u terecht bij uw behandelend arts of de PD verpleegkundigen. Zij overlopen graag samen met u de uitgebreide informatiebrochure ([Patiënteninformatie: peritoneale dialyse](#)).

Hemodialyse

Hemodialyse is het verwijderen van afvalstoffen en overtollig vocht uit het bloed met behulp van een kunstnier.

De toegangsweg

Om het bloed te zuiveren en het nodige vocht te onttrekken is een goede toegangsweg tot de bloedbaan nodig. De nodige informatie kan u vinden in de volgende brochures:

[Patiënteninformatie: AV fistel](#)

[Patiënteninformatie: Dialysekatheter](#)

Verloop hemodialyse

Voor de start van dialyse wordt u gewogen. Het verschil tussen uw gewicht vóór de start van dialyse en uw streefgewicht bepaalt hoeveel vocht er moet onttrokken worden tijdens de dialyse.

U hebt er alle belang bij om de gewichtstoename tussen twee dialyses zo klein mogelijk te houden door uw vochtinname te beperken

Bij de start van de dialyse wordt u aangeprikt of wordt een dialysekatheter gebruikt om u aan te sluiten aan het toestel.

Tijdens de dialyse worden uw bloeddruk en andere functies regelmatig gecontroleerd. Er is steeds een verpleegkundige in de buurt.

Indien u zich niet goed voelt, moet u dit onmiddellijk melden aan de verpleegkundige. Zij of hij zal u de nodige zorgen geven zodat u zich snel terug beter voelt.

Bezoek van de behandelende nefroloog tijdens dialyse

Op campus Sint-Jozef en campus Sint-Elisabeth komt de nefroloog tijdens de dialyse langs. Op de low-care dialyses te Mol, Geel en Hoogstraten brengt de nefroloog minstens 1 maal per week een bezoek. Tijdens dit bezoek informeert hij naar uw gezondheidstoestand en bespreekt met u de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken.

De nefroloog die langskomt op dialyse is niet noodzakelijk de nefroloog die u poliklinisch opvolgde. Welke nefroloog op welke dag langskomt, wordt bepaald door de interne werkverdeling.

Privacy

Wanneer u een privégesprek wenst, kan u een onderhoud vragen met de nefroloog op de consultatie.

Wanneer u behoefte heeft aan een persoonlijk gesprek met de pastorale medewerker van AZ Turnhout, kan u dit melden aan de leidinggevende. Hij / zij komt langs tijdens dialyse om verdere afspraken te maken.

Bezoek

Uit respect voor de privacy van uw medepatiënten wordt geen bezoek toegestaan in de dialysezalen.

Vakantie

U kan op vakantie gaan in binnen - en buitenland. Tijdens uw verblijf zal u in een ander dialysecentrum dialyseren. Uw vakantiebestemming en verblijf regelt u zelf. De dialyses worden geregeld door ons team van vakantiedialyse. Verdere informatie kan u lezen in de volgende brochure:

[Patiënteninformatie: vakantiedialyse](#)

Locatie

De dialyseafdelingen bevinden zich op vijf verschillende locaties. Waar en wanneer u dialyseert wordt in overleg met de geneesheer en de leidinggevende besproken.

AZ Turnhout campus Sint-Jozef

Dialysedagen: maandag tot en met zaterdag

AZ Turnhout campus Sint-Elisabeth

Dialysedagen: maandag tot en met zaterdag

't Gastenhuys Hoogstraten

Dialysedagen: maandag-woensdag-vrijdag, enkel in de voormiddag

Heilig Hart ziekenhuis Mol

Dialysedagen: maandag-woensdag-vrijdag

Sint Dimpna ziekenhuis Geel

Dialysedagen: dinsdag-donderdag-zaterdag

Een dialysebehandeling mag u nooit overslaan.

Het dialyseschema kan in uitzonderlijke omstandigheden (familiefeest, begrafenis, onderzoek, ingreep, ...) worden aangepast. Aarzel niet om dit tijdig met de leidinggevende te bespreken.

In acute situaties moet u zich aanmelden op de spoedafdeling van campus Sint Elisabeth.

Medicatie

U krijgt van de dialyseafdeling een lijst van uw thuismedicatie mee. Elke week wordt er een nieuwe lijst afgedrukt en met u meegegeven. Wanneer uw huisarts de medicatie aanpast dient u de nefroloog hiervan op de hoogte te brengen.

Op dialyse kan u voorschriften vragen op maandag en dinsdag. U brengt die dag best een overzicht mee met de medicatie die voorgeschreven moet worden.

Gebrekkige of onjuiste inname van medicatie kan ernstige gevolgen hebben voor uw gezondheid. Indien u op bepaalde medicatie allergisch reageert, is het van groot belang dit aan de nefroloog te melden, zodat dit in uw dossier genoteerd wordt.

Onderzoeken

Jaarlijks gebeuren er controle onderzoeken. Als dialysepatiënt is het nodig om uw algemene gezondheid op te volgen.

Om deze onderzoeken op een meer systematische en beter georganiseerde manier te laten verlopen, kan dit worden gepland via een korte opname. Indien een opname niet mogelijk is kunnen de onderzoeken uiteraard ambulant (van thuis uit) worden gepland.

Sociale dienst

Op de dialyseafdeling komt op regelmatige basis een medewerker van de sociale dienst langs. Zij/hij is er voor u te helpen bij allerlei vragen, bijvoorbeeld over vervoer, maaltijden, huishulp, rijbewijs,

Het is ook mogelijk om een individuele afspraak te maken. De contactgegevens vindt u achteraan onder de titel 'Wie contacteren bij vragen of problemen'.

Diëtiste

Een dialysebehandeling alleen is niet voldoende om de afvalstoffen en het teveel aan vocht uit uw lichaam te verwijderen. Het is belangrijk dat u een aangepast dieet volgt. De diëtiste zal u daarbij helpen en komt maandelijks en op vraag tijdens de dialyse bij u langs. Zij zal u ook de nodige ondersteuning geven over uw persoonlijk dieet.

De nodige informatie over uw vochtinname en het dieet kan u ook vinden in de volgende brochure:

[Patiënteninformatie: dialyse en dieet](#)

Verenigingen

Er zijn twee verenigingen voor dialysepatiënten:

Belgische federatie voor nierinsufficiëntie (F.B.V.N.)

Mercatorpad 13, 3000 Leuven – Tel. 016 20 31 32

De vereniging geeft een driemaandelijks tijdschrift uit, HORIZON.

Kempische vriendenkring nierpatiënten VZW, Zwanenhof 6, 2400 Mol.

De vereniging geeft een driemaandelijks tijdschrift uit en organiseert talrijke activiteiten.

Tot slot

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen dan kan u terecht bij uw nefroloog of de verpleegkundigen van de dialyseafdeling.

Wij hopen van harte dat deze brochure u voldoende info heeft gegeven over dialyse.

Wie contacteren bij vragen of problemen?

AZ-Turnhout campus Sint-Jozef (route E05)

 014 44 44 61 – 014 44 44 69

 014 44 44 66 (secretariaat)

AZ-Turnhout campus Sint-Elisabeth (route B78)

 014 40 63 52

Hoofdverpleegkundige dialyse – Liesbeth Grimon

 014 44 44 60

 liesbeth.grimon@azturnhout.be

 www.azturnhout.be/dialysekempen

Sociale dienst – Veerle Pleysier

 014 44 41 22

 veerle.pleysier@azturnhout.be

Bij **dringende gevallen** kan je terecht op de spoedafdeling te Turnhout.

AZ Turnhout
Campus Sint-Elisabeth
Rubenstraat 166
2300 Turnhout
Tel 014 40 60 11

Persoonlijke notities/ vragen

Indien u vragen of opmerkingen hebt, kunt u die hier noteren. Zo hebt u ze altijd bij de hand bij een gesprek met uw arts of verpleegkundige.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11